

Na dvoje interpelacij glede balkanskih zmešnjav v avstrijski državni zbornici je ministerski predsednik grof Stürgkh v seji od preteklega torška odgovoril. Preje se je izvršilo 12 ur trajajoče posvetovanje ministrov. Odgovor grofa Stürgkha ni nikogar pomiril in nikogar zadovoljil. Niti jasnosti niti natančnosti se ne more temu odgovoru pripisati. Nasprotno, povečal je še skrb za ohranjenje miru. Minister je bistveno izjavil, da sporazum vevlasti ni moten in da je vsled tega upanje opravilčno, vzdržati za Avstrijo mir. Zunanja naša vlada da ne zasleduje nikakoršne agresivne (napadalne) smeri. **Ali princip vzdržanja miru ne more biti v vsakem slučaju podlaga.** To se pravi z drugimi besedami: Avstrija je za mir, ali svoje interese na Balkanu hoče z vsemi sredstvi braniti. Tako stoji danes položaj.

Kako stojijo danes vevlasti?

Tajne vezi in pogovori ob zeleni mizi diplomatov seveda ne poznamo. A splošni vtis je, da „sporazum vevlasti“ ni mnogo vreden. Francoski minister Poincaré deluje sicer na vse kripilje, da bi se evropska vojna preprečila in tudi prelivanje krvi na Balkanu vstavilo. Francoska ima namreč v Turčiji okroglo 3000 milijonov, v balkanskih državah 1000 milijonov in v Rusiji 12.000 milijonov investiranih in se torej boji za svoj denar. Ali francoska vlada je sama izjavila, da vladajo nepremotljiva nasprotja med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Položaj je vsled tega jako resen. Avstrija ne more dopustiti, da se ji odreče potom Velike Srbije pot do Adrije. Ali nastopanje proti balkanskim državam bi vodilo do spopada z Rusijo. V slučaju takih dogodkov bi z Rusijo zvezana Anglija in Francoska gotov nastopili. Za Avstrijo bi se Italija vkljub trozvezi ne zmenila mnogo, ker ima italski enoletno vojno za seboj. Od vevlasti je torej edino mogočna Nemčija zvesta zaveznica Avstrije. Kakor za časa srbske vojne nevarnosti stoji Nemčija tudi zdaj kakor skala ob naši strani. Istotako zvesta naša zaveznica je Rumunska, ki ima na Balkanu iste interese kakor mi. Za Avstrijo se pri celi stvari ne gre za kosček zemlje na Balkanu; gre se ji le zato, da jo ne obkrožijo sovražni Srbi, ker bi bila pri tem v svoji lastni eksistenci ogrožena. Še neko drugo pot se naglašja, ki bi peljala v slučaju razdelitve evropske Turčije tudi do cilja, to pa brez prelivanja krvi. Avstriji bi se moralo dovoliti neodvisne colninske in trgovinske zveze na Balkanu. To upanje je seveda prav majhno. Na vsak način bodo prihodnji dnevi prav važne odločbe prinesli.

„Vseslovnski“ proti-avstrijski hujskači.

Znani češki hujskač poslanec Kloufač nahaja se v srbskem taborn v Vranji. Tam je držal javni nagovor, v katerem je m. dr. rekel: „Ko ste se vi Srbi jokali (leta 1908, ko je Avstrija Boznijo anektirala), jokali smo tudi mi Čehi; zdaj se vi smejite in tudi mi Čehi se z vami smejimo. Kajti vaše zmage so tudi naše zmage, so zmage vsega slovanstva. Pri zopetnem svetovnem kongresu se bode z srbskim orožjem računati moralo.

V Pragi pa je imel češki poslanec dr. Kramar nagovor, v katerem je rekel, da bode vojna na Balkanu odločila tudi o usodi vseh Slovanov sploh. Slovani se morajo z vsemi sredstvi braniti, da bi Avstrija na Balkanu požrešnost balkanskih narodov vstavila. Kramar meni, da evropska vojna ni izključena in da bode ta vojna „grob marsikatere države“. Tako se upajo češki poslanci proti Avstriji hujskati. V Srbiji bi bili taki ljudje že davno na vislicah...

Razna poročila.

Iz Bozne prihaja mnogo turških prostovoljcev na bojišča.

Zdravnikov in zdravil primanjkuje na vseh bojiščih. Bati se je, da se vsled nepokopanih mrličov ne razširijo nevarne kuge.

V Kumano vo se je poslalo 6 železniških vozov petroleja, da se tam ležeče množestevilne nepokopane mrliče sežge. Velike ječe v Nišu in Pirotu so spremenili v bolnišnice.

600 Miriditov (turški poslanički) je hotelo domovino izdatiin k Črnogorcem prestopiti. A dva turška bataljona sta jih vjela in 500

Srbi so glasom poročil do 29. oktobra izgubili 4000 mrtvih in 7000 ranjenih.

Sin prejšnega sultana Abdula Hamid je bil v bitki pri Kirk-Kilisse težko ranjen.

Zadnja poročila.

Velika odločilna bitka.

Južno od trdnjave Adrianopol se je pričela velikanska odločilna bitka med turško in bulgarsko armado. Boj je začel že v torek opoldne, ali v trenutku, ko te-le vrstice pišemo (četrtak dopoldne) še ni nobenega poročila o zmagi te ali one armade. V boju stojijo na obeh straneh okroglo 200.000 mož. Razven rusko-japonske bitke pri Mukdenu je to največja bitka od časa Gravelotte in Kraljevigradca... Boj se je razdelil v posamezne manjše spopade in bitke, ker sta obe armadi na velikanskem ozemlju razprostrani. Zadnji veliki boj in v njim mora odločitev pasti. Turki so vsa svoja bojišča zamenarili, le tukaj so zbrali svojo glavno moč. Bulgari so vsled doseženih uspehov jako pogumni in njih fronta je izredno razširjena. Ako zamorejo Turki bulgarsko fronto predreti, potem bi bila zanje ta zmaga pomembnejša nego vsi dosedanji boji. Ako bodejo pa Turki premagani, potem pridejo Bulgari četrtič v zgodovini pred vrata Konstantinopla...

Konstantinopol 30. okt. Glavna bitka se vrši južno-zahodno od Kirk-Kilisse pri Lüle-Burgasu in se razvija baje za Turke neugodno. Bulgari imajo tukaj baje 140.000 mož, Turki pa 260.000 mož, od katerih pa jih stoji 90.000 še jako daleč zahodno. Bulgari stojijo med Lüle-Burgas in Midia. Turki so med Midia in Viza utrjeni. Zapoveduje jim vojni minister. Bulgari so vse rezerve združili; mnogo rezervistov nima niti uniform.

London, 30. okt. Boj, v katerem zapoveduje Nasim paša 200.000 Turkom, se gre za osvoboditev Adrianopla, v katerem je 50.000 mož posadke. Boj je še vedno neodločen (glej zadnji naš telegram).

Rumunska mobilizira.

Zadnja poročila pravijo z vso gotovostjo, da je Rumunska mobilizirala. Ako se Balkan razkosa, potem seveda ne more Rumunska zaostati, temveč mora svoj delež zahtevati. Ali v trenutku, ko skliče Rumunska svoje rezerve pod orožje in se prične njena armada pomikati proti Dobruđi, je mednarodni položaj skrajno nevaren postal. Za Rumunsko se bode Rusija oglasila in to bi pomenilo bržkone tudi — avstro-ogrsko vojno.

go čez turško vzhodno armado. Turški listi zopet pravijo, da je bitka še neodločena in da vrši naprej. O stališču Rumunske in Avstro-Ogrske ni nič znano.

Dopisi.

Fram. Slavni gospod urednik! Razveseljen nas je, ko smo čitali v zadnjem „Štajercu“ drugi dopis iz Ješenc. K temu moramo mi zopet nekaj povedati. Da mora taisti in kar javno nastopiti ni čudo, ker naš župnik Muršec začel je hujskati proti „Štajercu“ njegovih naročnikov da je grozno. Vsakega človeka poprašuje, kateri ima v farožu česa pravi, kateri bi bil v vasi na „Štajerca“ naroden, da potem lažje hujska in obrekuje. Za dan vprašamo g. župnika: Ali mislite, da le človek v Vaši fari zamore česa skupaj postaviti in „Štajercu“ poslati? Ali mislite, da le človek zna pisati in drugi naj bili buteljci? Ali se g. župnik grozno motite, tudi mi smo bili v šolo. Da napadete ubogega kmečkega delavca da se mora kar javno v bran zoper Vas postaviti, ni čudo. Ali ne bodete kmalu nehal ne neumno rogoviljenje in hujskanje proti našemu „Štajercu“? Kaj neki mislite g. župnik, da sam Bog? Vi ste dušni pastir, ki bi morali skrbeti za Vaše ovce, ne pa da obrekujejte uboge kmete. — Ljubi „Štajerc“! Na nedeljo dne 2. X. imenovali so te „ptujskega šnopsarja“, vemo pa kaj si jim zakrivil, da imajo tak „šnopsar“ nad teboj. Oj ti ubogi „Štajerc“, kaj imaš pretrpeti od tega žeganega Muršeca, in kaj jim vendar storil? Ali morda zato, da si vsakemu političnemu farju, kateri zoper te hujska, da mu resnico kar pod nos zabranil. Na zgoraj imenovani dan imenoval je naš mirne kmete (le mlade posestnike) trikrat „šmrkavce“. Le čakajte g. župnik, videli bomo če bomo takrat tudi „šmrkavci“, ko bodete ali Vaš organist po bernji prosjčili. In ta videli bomo kako se nas bode takrat imenovalo. Ljubi „Štajerc“! kaj nam je storil da zadobimo mir, kakor nam ga je sam g. Kristus zapustil, ko je rekel: Mir Vam bodi. Ali naš g. župnik ne ve, kaj je mir, zato deluje vedno nemir in prepir in hujska zoper „Štajerca“; pa to mu prav nič ne koristi. S tem da hujska zoper „Štajerca“, pridobiva njemu več naročnikov in jih še bode več; za to bodemo mi poskrbeli. Torej le tako naprej, g. župnik, bode vsaj več naročnikov in potem nas lahko iz prižnice obrekuje kakor hočete, magari Vaš jezik počí. Za zdaj dovolj! Drugokrat ved.

Od Muršeca obrekovani kmetje.

Iz Št. Jurja ob Taboru. (Zopet blamaža.)

Naš župnik France misli, da mora vsaki tak plesat, kakor bi on žvižgal; a trofil je pa vedno enkrat na tacega moža, ki se mu je upal na palce stopiti. Umril je namreč en otrok, ki ki bil „evangeliš“ vere in ga France, ta Kristosov naslednik, ni pustil na blagoslovljenem pokopališču pokopati; gotovo si je mislil: kaj, saj tu tako ne bodem enega helerja služil, kakor je že moja navada. — Seveda, dobro bi bilo zopet kakih K 70 ali 80! Ali in jo oblast Francetu pokazala, da je še neko več kakor on. Dobil je toraj jako dolgi nos, in otruba se je moralo na blagoslovljenem pokopališču pokopati, in ni mogla niti kuharica pomagati, ako ravno ima skoraj to večjo oblast v farožu. Evo slučaj: Letos prinesem enkrat enega otroka k krstu in ni bilo župnika doma, pač pa je bil en ljudski duhovnik tam na obisku, kateri je rekel: No, ker ni gosp. župnika doma, bodem pa jaz otroka krstil. „O ne!“ pravi kuharica. „Vi le pustite pri miru, le naj drugokrat pride, kadar bodo naš gospod doma.“ In z otrokom smo morali iti brez krsta. O tem in še več o drugih rečeh povemo prihodnjč. Toraj, ven peša.“ Kje je ljubezen do bližnjega?

Za Turke?

(Nekaj odgovora.)

Velike zmage balkanskih držav nad Turčijo se izrablja v slovenski javnosti tako, kakor da bi bile pravzaprav zmage slovenskih narodnjakov.

Popolno zaupanje pridobile so si

Zvezda MAGGI jeve

kocke (gotova goveja juha)

po 5 vinarjev pri vseh gospodinjah.

Ime MAGGI jamči za takojšnjo pripravo in izvrstno kakovost.

Telegrami.

Konec Turčiji?

(Zadnji zasebni telegram)

Sofija, 31. okt. zvečer. Bulgarski listi poročajo, da je bulgarska armada dosegla veliko zmago.